

Imię i nazwisko doktora: Barbara Baraniak	
Tytuł rozprawy doktorskiej: Wpływ treści pracy na unowocześnienie planów i programów nauczania (techników technologii żywności)	
Promotor: prof. dr hab. Edward Gajda	
Recenzenci: prof. dr . Tadeusz Nowacki, prof. dr hab. Zygmunt Wiatrowski	
Data publicznej obrony: 18.09.1992 r.	Data nadania stopnia: 18.09.1992 r.
<p>Charakterystyka rozprawy doktorskiej: rozprawa doktorska wpisala się w nowy, programowy trend reform systemu edukacji. W niej upatrywano szans na udoskonalenie polskiej szkoły, uwolnienie jej od materializmu dydaktycznego i encyklopedyzmu. Wykorzystując strategię tzw. "reformy mozaikowej" / Kupisiewicz, Przemiany edukacyjne w świecie 1980, s. 25/ w dysertacji doktorskiej Autorka skupiła się na procesie konstruowania programów kształcenia zawodowego, w którym zastosowano koncepcję rdzenia treściowego. Jego istota z funkcjami - konstrukcyjną oraz projekcyjną - umożliwiła nie tylko empiryczne zweryfikowanie umiejętności skorelowanych z pozostałymi elementami treści pracy, takimi jak zadania zawodowe, umiejętności zawodowe o różnym stopniu złożoności oraz środki i przedmioty pracy, ale ukazała ich różne struktury, kształtowane w – teoretycznych i praktycznych - procesach kształcenia zawodowego. Koncepcja rdzenia treściowego, jako jedno z dydaktycznych rozwiązań, przydatnych w doborze i projektowaniu treści, pokazała, iż w pracach nad konstruowaniem programów kształcenia, w tym zawodowego, towarzyszyć powinny naukowo uzasadnione koncepcje, wsparte kryteriami, przydatnymi do projektowaniu pożądanych z punktu widzenia dydaktycznego układów i struktur treści kształcenia. Dopiero ich zastosowanie pozwala na odejście od popularnych praktyk, za jakie uznane zostało doświadczenie i intuicja rzeczoznawców oraz zgoda na dokonywanie przez nich tylko analiz dotychczas obowiązujących planów i programów nauczania, a nie metodyczne - pożądane z punktu widzenia dydaktycznego - konstruowania nowych programów kształcenia. W konsekwencji zamiast nowych programów, dokonywano tylko drobnych retuszy istniejących programów, co sprawiło, że wciąż były to tylko kolejne wersje, prawie tych samych programów kształcenia, które charakteryzowały się historycyzmem, encyklopedyzmem oraz małym powiązaniem z potrzebami życia / Kupisiewicz, Podstawy dydaktyki ogólnej, 1988, s. 70-74/, w tym procesów pracy, tak istotnych dla kształcenia zawodowego. Zastosowanie rdzenia treściowego ukazało inne, nie intuicyjne, ale naukowe podejścia do konstruowania programów kształcenia, stając się przyczynkiem do rozwoju nowatorstwa pedagogicznego w szkołach, które w obszarze konstruowania programów kształcenia w latach 90-tych XX wieku nie miało zbyt wielu naukowo i empirycznie zweryfikowanych rozwiązań. Ich rozwój nastąpił wraz z promocją tzw. pluralizmu programowego, który rozwinął się na przełomie XX i XXI wieku, wraz z kolejnymi reformami programowymi, które mogły już korzystać nie tylko z propozycji promowanych doktoratem, ale również tzw. dobrych praktyk, a także ze znacznego wzbogacenia podstaw teoretycznych i metodycznych w problemy z zakresu doboru treści, w tym kształcenia zawodowego. W rozwój teorii programów kształcenia, w tym zawodowego istotny wkład wniosły takie prace zwarte, jak np.: 1.B. Baraniak, <i>Treści kształcenia zawodowego-kryteria i metody doboru</i>. Warszawa 1995 ; 2.<i>Dobór treści kształcenia zawodowego</i>". Tom I. serii „Unowocześnianie kształcenia zawodowego”. Red. B. Baraniak, Wyd. I. Warszawa-Radom 1997; Wyd. II Warszawa-Radom 2000, 3. B. Baraniak, <i>Programy kształcenia zawodowego. Teoria, Metodologia, Aplikacje</i>. Warszawa, IBE, 2001, stanowiące pokłosie wyżej opisanej dysertacji doktorskiej, obronionej na Wydziale Pedagogicznym w ówczesnej Wyższej Szkole Pedagogicznej w Bydgoszczy.</p>	
Określenie wkładu wniesionego rozprawą doktorską do pedagogiki: naukowe opracowanie dwóch obszarów badawczych pedagogiki pracy, poświęconych problematyce	

celów oraz programów nauczania, co okazało się znaczącym wkładem w opracowanie teorii programów kształcenia, w tym zawodowego, zwieńczonej publikacją: B. Baraniak, *Programy kształcenia zawodowego. Teoria, Metodologia, Aplikacje*. Warszawa, IBE, 2001

Tabela została przygotowana przez autora rozprawy